

[Undervisnings- og forskningsministeren]

tidspunkt at begynde at tage sig af skolens formål.

I dag ser det jo anderledes ud. Hvis vi dengang havde lavet cirkulærer om det, er jeg bange for, at vi var blevet låst fast i en struktur, som man i dag ville have fundet aldeles forældet.

Dette blot for at understrege, at ønskerne og opfattelserne vedrørende de rette måder for inddragelse af eleverne i beslutninger på skoler ændrer sig fra periode til periode. Derfor vil jeg mene, det er forkert at lovgive om disse ting. Man vil kunne se af det cirkulære, jeg har til høring, og som jeg naturligvis skal sende til udvalget – hvis det ikke er sendt – at ministeriet sandelig opererer med regler på dette felt, altså ikke på lovplan, men på cirkulæreplan, på bekendtgørelsesplan.

Hvis jeg skal sige min ærlige mening, er der for mange regler og ikke for få. Det gælder hele gymnasieskolen. Det gælder også dette felt. Man er blevet vænnet til alt for detaljerede bekendtgørelser. Hvis vi følger forslagsstillernes forslag, vil vi komme endnu videre i retning af den bureaukratiserede gymnasieskole. Lad os ikke bureaukratisere mere end højst nødvendigt.

Jeg vil gerne drøfte, om man skal inddrage eleverne i forbindelse med nedlæggelser og fastlæggelse af kapacitet, men også på det punkt synes jeg det er en dårlig idé at lovgive.

Vi har en bekendtgørelse ude til høring, vi kan måske rette lidt i den, da der nu alligevel skal være regler, men pas på, at vi ikke bureaukratiserer for meget. Vi skal passe på ikke at svække ledelsen. Hvis vi vil decentralisere og have selvforvaltning, skal ledelsen ikke svækkes, men styrkes og gøres mere synlig. Det betyder nemlig, at også eleverne ved, hvem der har ansvaret, hvem de kan gå til, hvis der er noget, de er utilfredse med. Hvis det derimod er et stort, paritetisk organ, hvor kan man så gå hen? Hvem er det egentlig, der er skyldig, hvis der er noget, som ikke er, som det skal være? Det vil jeg bede forslagsstillerne overveje.

Måske er forslagsstillernes forslag i virkeligheden lidt forældet. Undskyld at jeg siger det til nogle af Folketingets yngste medlemmer, men måske er det gammeltænkning, de har forvildet sig ind i: Paragraftænkning, styrings-tænkning, cirkulæretænkning. Skulle vi ikke have lidt selvforvaltning? Skulle vi ikke give skolerne lov at gå deres egne veje? Hvorfor skal vi så lovgive?

Jeg beder om, at man overvejer det grundigt, før man næste år eventuelt genfremsætter forslaget.

Frank Jensen (S):

Vi skal opføre os som voksne, men bliver behandlet som børn. Den fremstilling af unges situation i ungdomsuddannelserne har mange af os selv oplevet, og vi hører ofte denne fremstilling af unges indflydelsesmuligheder, når vi er til møder ude i landet.

Unge skal opføre sig som voksne. De skal gennem en uddannelse kvalificere sig, først og fremmest til opfyldelse af arbejdslivets krav, men også have kvalifikationer, der gør dem i stand til at leve et aktivt liv uden for arbejdslivet, i familien, i fritiden og i samfundslivet generelt. De skal være ansvarsbevidste og målrettede mod fremtidsrettede kvalifikationer.

Alt dette forlanger det omgivende samfund af ungdommen, samtidig med at samfundet behandler de unge som børn, fratager dem en reel indflydelsesmulighed i forhold til deres uddannelse og den dagligdag, de indgår i i en undervisningssituation. Der tales om ansvarsbevidsthed, uden at man giver de unge en reel chance for at påtage sig et ansvar.

Socialdemokratiet ønsker at give de unge et reelt medansvar for deres egen situation, også på gymnasie- og hf-skolerne, men med ansvar skal der følge en ret til indsigt og medindflydelse for at skabe et reelt demokrati. Ikke alle kvalifikationer er uddannelsesbetingede. Vi opfatter ikke uddannelsessystemet som eneansvarligt for befolkningens kvalifikationstilværelse. Også familien, arbejdspladsen, fritidsaktiviteter og socialt samvær med andre spiller en vigtig rolle.

Men kvalifikationer, som retter sig imod at skabe muligheder for indsigt og aktiv medleven i samfundets demokratiske spilleregler, kræver en reel indlæring og positiv oplevelse med demokratiets muligheder så tidligt som muligt i ens tilværelse.

Netop dette overordnede samfundsmæssige mål er et tungtvejende argument for at skabe et reelt elevdemokrati. Øget motivation og undervisningsudbytte hos eleverne på gymnasie- og hf-skolerne skabes ikke alene ved flere økonomiske ressourcer, men også ved at etablere et velfungerende og udbygget elevdemokrati. Brugerdemokrati er nøgleordet for at skabe større motivation og medleven hos eleverne.